

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Вінницького державного
педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

_____ проф. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2020 р.

**ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З ОСНОВ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ**

для вступу на ОС магістр

за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

Дата проведення фахового випробування _____ 2020 р.

Вінниця – 2020 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Додаткове вступне випробування з дисципліни “Основи держави і права України” проводиться у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського на здобуття другого (магістерського) ступеня вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Метою додаткового вступного випробування є з’ясування рівня знань та вмінь, потрібних вступникам для опанування ними освітньо-професійного рівня магістра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Завданнями додаткового вступного випробування є: оцінювання теоретичної підготовки та виявлення базового рівня знань вступників, виявлення рівня їх аналітичних здібностей, уміння узагальнювати теоретичну інформацію; оцінювання спроможності вступників до послідовного, логічного та аргументованого викладення навчального матеріалу та власних думок; визначення здатності застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Додаткове вступне випробування проводиться в усній формі за екзаменаційними завданнями. Кожне екзаменаційне завдання містить три екзаменаційних питання з дисциплін, що включені до цієї програми. Загальна тривалість часу, відведеного вступникам для виконання екзаменаційного завдання, складає 90 хвилин. Додаткове вступне випробування складають лише ті вступники на спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування», які здобули ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) за будь-яким іншим напрямом підготовки (спеціальністю), крім 281 «Публічне управління та адміністрування».

Перелік питань, що виносяться на додаткове вступне випробування:

Основи теорії держави і права

1. Загальне поняття та ознаки держави.
2. Поняття державної влади та її легітимізація.
3. Сутність теорії поділу влади.
4. Державна влада і місцеве самоврядування.
5. Суверенітет держави, його співвідношення із суверенітетом нації, народу.
6. Теорії виникнення держави.
7. Історичні типи держав: поняття, типологізація.
8. Держава та інформаційне суспільство
9. Держава і громадянське суспільство.
10. Поняття, принципи правової держави.
11. Правова держава та соціальна держава: співвідношення понять.
12. Функції держави: поняття та види.
13. Правові засади управлінської функції держави.
14. Методи здійснення функції держави та напрями державної діяльності.
15. Зовнішні функції держави.
16. Загальне поняття та елементи форми держави.
17. Характеристика форми української держави.
18. Поняття форми державного правління.

19. Порівняльний аналіз парламентської, президентської та парламентсько-президентської республік.
20. Поняття державного устрою, види устрою сучасних держав.
21. Основні ознаки федерації та унітарної держави.
22. Порівняльний аналіз унітарної, федеративної та конфедеративної держав.
23. Поняття державного (політичного) режиму.
24. Механізм держави та його структура.
25. Законодавча, виконавча і судова влади, їх соціальне призначення, основи організації і взаємодії.
26. Загальна характеристика апарату держави.
27. Принципи формування і діяльності апарату сучасної держави.
28. Поняття і види державних органів, їх характеристика.
29. Основні напрямки удосконалення організації і діяльності механізму Української держави
30. Принципи відносин держави і особи.
31. Поняття і ознаки права.
32. Причини виникнення права.
33. Поняття права в суб'єктивному і об'єктивному значеннях.
34. Функції об'єктивного юридичного права: загальне поняття, види.
35. Принципи права: поняття, різновиди та їх роль у правовому регулюванні суспільних відносин.
36. Верховенство права і закону.
37. Приватне право і публічне право.
38. Правова свідомість: поняття, сутність, склад.
39. Взаємозв'язок правосвідомості і об'єктивного юридичного права.
40. Поняття правової культури особи, її значення для формування правової держави.
41. Правова культура: поняття, структура, становлення і розвиток.
42. Поняття та загальні ознаки норм права.
43. Право і закон.
44. Структура норми права.
45. Класифікація норм права. Загальна характеристика їх видів.
46. Система права: поняття і специфічні ознаки.
47. Поняття предмета і методу правового регулювання.
48. Система законодавства: поняття і структура.
49. Поняття галузі права та інституту права, їх види.
50. Загальна характеристика галузей права.
51. Система права та система законодавства в їх співвідношенні.
52. Правова система: поняття, склад, фактори формування і розвитку.
53. Різновиди сучасних правових систем.
54. Поняття правотворчості та її співвідношення з процесом правоутворення.
55. Види і форми правотворчості.
56. Систематизація нормативно-правових актів: поняття, необхідність, значення, способи.
57. Поняття кодифікації нормативно-правових актів, їх види.
58. Нормативно-правовий акт як основна форма об'єктивного, юридичного права.
59. Поняття нормативно-правового акта і його відмінність від актів застосування права.
60. Закони: поняття, основні властивості, види.
61. Підзаконні нормативно-правові акти (поняття, види).

62. Чинність нормативно-правових актів у просторі та щодо кола осіб.
63. Чинність нормативно-правових актів у часі.
64. Поняття реалізації правових форм, їх форми та значення.
65. Поняття й загальні вимоги правильного застосування правових норм.
66. Тлумачення правових норм: поняття, види, роль у застосуванні і реалізації таких норм.
67. Сутність офіційного тлумачення норм права.
68. Правові відносини: поняття, ознаки, види.
69. Об'єкти та суб'єкти правовідносин: поняття, значення, види.
70. Юридична правоздатність та дієздатність, деліктоздатність.
71. Громадяни як суб'єкти правовідносин.
72. Державні органи, організації, громадські об'єднання як суб'єкти правових відносин.
73. Причини правопорушень (поняття, види), шляхи і способи їх послаблення та усунення.
74. Поняття і основні ознаки юридичної відповідальності.
75. Основні види юридичної відповідальності.
76. Принципи встановлення та застосування юридичної відповідальності.
77. Стадії юридичної відповідальності.
78. Законність і правопорядок: поняття, основні ознаки, значення.
79. Принципи законності у сучасних державах соціально-демократичної орієнтації.
80. Гарантії законності, їх види та значення.
81. Поняття правопорядку, його співвідношення з суспільним порядком і законність.
82. Поняття правового регулювання.
83. Стадії і основні елементи механізму правового регулювання.

Основи конституційного права України

84. Конституційне право – провідна галузь національного права України: поняття та предмет правового регулювання.
85. Джерела конституційного права.
86. Народовладдя в Україні та форми його здійснення.
87. Референдум як вид безпосередньої демократії: поняття, види.
88. Інститут виборів: поняття, види, принципи.
89. Характеристика інституту громадянства.
90. Правовий статус людини і громадянина в Україні.
91. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України, гарантії їх дотримання.
92. Загальна характеристика системи органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні.
93. Політико-правовий статус народного депутата України.
94. Політико-правовий статус Президента України.
95. Судова система України.
96. Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції.
97. Територіальний устрій України

Основи адміністративного права України

98. Поняття, предмет, принципи адміністративного права.
99. Джерела адміністративного права.
100. Адміністративно-правові відносини: поняття та основні ознаки.
101. Учасники адміністративно правових відносин. Адміністративна правосуб'єктність.
102. Адміністративний юридичний факт: поняття, класифікація.

103. Адміністративні правопорушення: поняття та ознаки.
104. Види адміністративних проступків.
105. Склад адміністративного правопорушення.
106. Адміністративна відповідальність: поняття, ознаки.
107. Підстави притягнення до адміністративної відповідальності.
108. Адміністративне стягнення: поняття, система і види.
109. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.
110. Підстави звільнення від адміністративної відповідальності.

Основи трудового права України

111. Поняття трудового права України і предмет його регулювання.
112. Джерела трудового права.
113. Кодекс законів про працю України (загальна характеристика).
114. Трудовий договір: поняття, зміст і види.
115. Порядок укладення та припинення трудового договору.
116. Поняття переведення та переміщення на іншу роботу.
117. Підстави розірвання трудового договору.
118. Поняття і види робочого часу і часу відпочинку.
119. Трудова дисципліна. Поняття дисциплінарного проступку та його склад.
120. Порядок накладення дисциплінарного стягнення.
121. Матеріальна відповідальність: поняття, види.
122. Індивідуальні і колективні трудові спори, порядок їх вирішення.
123. Поняття, форми і види соціального захисту.

Основи кримінального права України

124. Поняття кримінального права України, його предмет і метод правового регулювання.
125. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
126. Поняття злочину, його ознаки та види.
127. Стадії вчинення злочину.
128. Склад злочину. Інститут співучасті.
129. Кримінальна відповідальність: поняття, підстави притягнення та звільнення.
130. Кримінальне покарання та його види.
131. Обставини, що пом'якшують та обтяжують кримінальну відповідальність.
132. Поняття судимості.
133. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

Під час вступного екзамену передбачається з'ясування повноти і глибини опанування вступником обсягу навчального матеріалу за даною програмою за наступними критеріями в оцінюванні знань: «допущено», «не допущено».

«Допущено»:

- коли вступник має чіткі знання теоретичних проблем держави і права України; вільно користується науково-понятійним апаратом; безпомилково визначає сутність правових явищ; дає повну і розгорнуту самостійну відповідь з конкретного питання; спирається в аргументації на сучасну наукову літературу; вміє аналізувати правові категорії та явища; знає зміст Конституції України та основних нормативно – правових актів у конституційній,

адміністративній, кримінальній сфері; розрізняє предмет правового регулювання галузей національного права України; правильно відтворює основні причинно-наслідкові зв'язки в правовій системі; вміє характеризувати правові джерела, аналізувати юридичні факти; має здатність до часткового самостійного резюмування і аналізу.

«Не допущено»

- коли вступник не знає основних понять держави і права, не орієнтується в предметі правового регулювання основних галузей національної системи права, не знає джерел права, не володіє науковим апаратом дисципліни, не може дати елементарної характеристики правовим явищам.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Баулін О. В. Конституційне право України. Навчальний посібник / О. В. Баулін, В. І. Лебідь., 2018. – 36 с.
2. Бородин І. Адміністративне право України. Підручник / І. Бородин., 2019. – 547 с.
3. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. / Р. В. Вереша., 2018. – 360 с.
4. Галуцько В. В. Адміністративне право України. Повний курс / В. В. Галуцько., 2019. – 520 с.
5. Горун О. В. Теорія держави і права : навч. посіб. / О. В. Горун, Н. В. Камінська, О. В. Фатхутдінова. – К. : КНТ, 2011. – 216 с.
6. Гусарев С. Д. Теорія права і держави : навч. посіб. / Гусарев С. Д., Олійник А. Ю., Слюсаренко О. Л. – К. : Правова єдність, 2008. – 270 с.
7. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції) : навч. посіб. / [О. Л. Копиленко, О. В. Зайчук, А. П. Заєць та ін.]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 400 с.
8. Загальна теорія держави і права / [за ред. В. В. Копейчикова]. – К. : Юрінком Інтер, 1998. – 320 с.
9. Загальна теорія держави і права [Текст]: підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / [М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина. – Х. : Право, 2009. – 584 с.
10. Загальна теорія держави і права: навч. посіб. / Р. А. Калюжний, С. М. Тимченко, Н. М. Пархоменко, С. М. Легуша. – К. : Паливода А. В., 2007. – 296 с.
11. Іванов Ю. Трудове право України. Навчальний посібник Трудове право України. Навчальний посібник / Ю. Іванов, М. Іванова., 2016. – 224 с.
12. Іншин М. І. Трудове право України / М. І. Іншин., 2017. – 472 с.
13. Кельман М. С. Загальна теорія держави і права (схеми, таблиці, поняття) : [навч. посіб.] / М. С. Кельман. – Тернопіль : ТзОВ «Терно–граф», 2008 – 212 с.
14. Кельман М. С. Теорія держави і права (схеми, таблиці, поняття): навч. посіб. / М. С. Кельман, О. Г. Мурашин. – К., 2006. – 127 с.
15. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.]; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2010. – 456 с.
16. Курс адміністративного права України : підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко [та ін.] — 2-ге вид. , перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 872 с.
17. Лисенков С. Л. Загальна теорія держави і права : [навч. посіб.] / С. Л. Лисенков. – К. : КНТ, 2006. – 355 с.

18. Литвинов О. М. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник / О. М. Литвинов., 2019. – 480 с.
19. Осауленко О. І. Загальна теорія держави і права : [навч. посіб.] / О. І. Осауленко. – К. : Істина, 2007. – 330 с.
20. Скакун О. Ф. Теорія держави та права [Текст] : підручник / О. Ф. Скакун. – Х. : Правова єдність, 2011. – 776 с.
21. Совгіря О. В. Конституційне право України. Повний курс / О. В. Совгіря, Н. Г. Шукліна., 2018. – 556 с.
22. Теорія держави і права : [підручник] / [за вимогами кредитномодульної системи навчання] / Є.О. Гіда, Є.В. Білозьоров, А.М. Завальний та ін.; за заг. ред. Є.О. Гіди. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2011. – 576 с.
23. Тетарчук І. В. Теорія держави і права. Навчальний посібник для підготовки до іспитів / І. В. Тетарчук., 2018. – 184 с.
24. Тетарчук І. В. Трудове право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів / І. В. Тетарчук., 2018. – 172 с.
25. Федоренко В. Конституційне право України / В. Федоренко., 2016. – 616 с.
26. Ярошенко О. М. Трудове право України. Підручник / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар., 2019. – 544 с.

Додаткова:

1. Авер'янов В. Принцип верховенства права у сфері виконавчої влади: питання теорії та практика реалізації / В. Авер'янов // Право України. – 2010. – № 3. – С. 72–80.
2. Аземша І. Б. Юридична відповідальність: сучасні погляди, дискусії та концепції / І. Б. Аземша // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 2. – С. 54–57.
3. Актуальні проблеми теорії держави та права : [навч. посіб.] / [Є. В. Білозьоров, Є. О. Гіда, А. М. Завальний та ін.]; за заг. ред. Є. О. Гіди. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2010. – 260 с.
4. Алексеев С. С. Общая теория права [Текст] : учеб. / С. С. Алексеев. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Проспект, 2009. – 576 с.
5. Багрій Т. Я. Змістово-сміслові характеристики верховенства права / Т. Я. Багрій // Науковий вісник НАВС. – 2011. – № 4. – С. 38–45.
6. Балинська О. М. Проблеми теорії держави і права : навч.-метод. посіб. / О. М. Балинська, Т. З. Гарасимів. – Л. : ЛьвДУВС, 2008. – 320 с.
7. Барабаш Ю. Дихотомія правової, демократичної та соціальної державності – тонка грань українського конституціоналізму / Ю. Барабаш // Право України. – 2010. – № 7. – С. 24–33.
8. Бехруз Х. Праворозуміння, розуміння права і правова система / Х. Бехруз // Право України. – 2010. – № 4. – С. 143–148.
9. Болсунова О. М. Сутнісні засади принципів юридичної відповідальності / О. М. Болсунова // Часопис кийського університету права. – 2010. – № 4. – С.48–52.
10. Братасюк М.Г. Правова поведінка: доктринальний аспект / М.Г. Братасюк // Науковий вісник НАВС. – 2011. – № 3. – С.77–85.
11. Буша Н. Місце правового звичаю серед форм (джерел) права України / Н. Буша // Юридична Україна. – 2011. – № 1.
12. Веніславський Ф. Зловживання правом у публічно-правовій сфері як державно-правова проблема / Ф. Веніславський // Право України. – 2010. – № 4. – С. 249–258.
13. Кабанець О. С. Історичні передумови виникнення та становлення демократії / О. С. Кабанець // Держава і право. – 2010. – Вип. 48. – С.21–26.
14. Карпечкін П. Щодо співвідношення принципів права та винятки у праві / П.Карпечкін // Вісник прокуратури. – 2011. – №8. – С.39–50.
15. Клименко О. Імплементация ознак різних форм держави / О. Клименко // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 4. – С. 79–83.

16. Ковальський В. С. Охоронна функція права як соціальний правовий феномен : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / В. С. Ковальський. – К., 2011. – 36 с.
17. Мельник О. Сфера правового регулювання: поняття, ознаки, види / О. Мельник // Право України. – 2010. – №9. – С.132–139.
18. Мохонько А. В. Місце норм права в системі соціальних норм / А. В. Мохонько // Держава і право. – 2010. – Вип. 48.– С. 44–49.
19. Нечипорук С. В. Конституційні засади організації та функціонування судової влади в Україні (питання теорії і практики) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / С. В. Нечипорук. – К., 2011. – 17 с.
20. Оніщенко Н. М. Інститут юридичної відповідальності у демократичних правових системах : [монографія] / Н. М. Оніщенко ; за заг. ред. Н. М. Оніщенко. – К. : Юридична думка, 2009. – 216 с.
21. Скрипнюк О. Конституційно-правові основи взаємодії органів державної влади і забезпечення верховенства права / О. Скрипнюк // Право України. – 2010. – № 3. – С. 80–89.
22. Скрипнюк О. Правотворчість Президента України та її нормопроектне забезпечення: питання теорії і практики / О. Скрипнюк, В. Федоренко // Право України. – № 2. – 2011. – С. 168–180.
23. Теплюк М. Дія права і дія закону в сучасному аспекті праворозуміння / М. Теплюк // Право України. – 2010. – № 4. – С. 182–191.
24. Федоренко В. Утвердження процесуального конституційного права як запорука дієвості принципу верховенства права в Україні /В. Федоренко // Право України. – 2010. – № 3. – С. 89–98.
25. Черній В. В. Реалізація норм права: питання теорії і практики / В. В. Черній // Науковий вісник НАВС. – 2011. – № 4. – С.47–52.
26. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. – Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141 (з наступними змінами).
27. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. № 2235-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 3. – ст. 65 (з наступними змінами).
28. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 07 жовтня 2010 р. № 2591-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №. 9. – ст. 58 (з наступними змінами).
29. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – ст. 190 (з наступними змінами). Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – ст. 385.
30. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35-36, 37. – ст. 446 (з наступними змінами).
31. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – додаток до № 51. – ст. 1122 (з наступними змінами).
32. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 07 жовтня 2010 р. № 2591-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 9. – ст. 58 (з наступними змінами).
33. Закон України «Про відпустки» від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – ст. 4 (з наступними змінами).
34. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01 липня 1993 р. № 3356-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – ст. 361 (з наступними змінами).
35. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р. №108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – ст. 121 (з наступними змінами).

36. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (з наступними змінами) // zakon.rada.gov.ua

Інформаційні ресурси:

1. <http://zakon.rada.gov.ua>
2. <http://www.nbu.gov.ua>